

Referat møte i Båt- og Ferjeforum

Dato: 17.01.2018

Sted: Bergen

Tid: Kl. 14:00- 17:00

Deltakere: Kaja Breivik Furuseth, Hellik Hoff (Ruter), Frode Stefanussen, Jon Arild Strand (Troms) Øystein Hunvik (Sogn og Fjordane), Hanna Clough, Knut Espen Øyan (Atb), Rolf Stavik, Jesper Wiig, Anne Høystakli (Møre og Romsdal), Stig Kristoffersen, Einar Hunsager, Ørjan Kvandal (Skyss/Hordaland FK), Stein Ystanes (Kolumbus), Dag Hole, Edvard Sandvik (Vegdirektoratet)

Agenda:

1/18 Godkjenning referat (vedtakssak)

Vedtatt

2/18 Forslag til fast agenda (vedtakssak)

Sak 5/17 og 6/17 vedtatt som faste punkt på agendaen

3/18 Forholdet til Kontraktskomiteen (orienteringssak)

Ingen innvendinger.

4/18 Markedsoversikten

Prioriteres i arbeidet fremover. Sekretariat sender purring til de som ikke har sendt data og følger opp dialog med SVV/VD.

5/18 Endringer i lover og forskrifter?

- **Co2-avgift på LNG. Avgiftsfritak fjernet.** Har rederiene krav på kompensasjon? – og vil fk bli kompensert?
- SD har bedt om oversikt over hvor mye LNG som blir brukt på FV og SV. SVV har fått tildelt kompensasjon. Uklart hvordan det løses for de 4 FK som er berørt.
- **Skyss undersøker om dialogen med SD har gitt utslag i konsekvensjustert budsjett, og kommuniserer dette til gruppen.**
- **Endringer i nettariffer:** Strømpris er relativt forutsigbart, mens nettariff og effektledd er vanskeligere. Gir stor risiko, som flere ser det som hensiktsmessig å løfte fra

operatørene. Gitt at risiko er følge av politisk bestilling bør det kompenseres? *Edvard følger opp dialog med KTF*

- **Melding fra sjøfartsdir: utslipp av kloakk.**
- I dag er det 300 m fra land – ny regel er 12 nm fra land. Det vil medføre kostander. Ikke helt avklart hvilke fartøy det gjelder. Kan se ut som det foreløpig gjelder skip i internasjonal fart. Link til informasjon: <https://www.sdir.no/aktuelt/nyheter/utslipp-av-kloakk-fra-skipstrafikk--endring-av-regelverk/> og <https://www.regjeringen.no/contentassets/582aa3eb4ff3492aa2586b14657b61e7/kloakk---skip.pdf>
- **Arbeidsgiveravgiften:** Vi blir berørt, men vet ikke hvor store krav det kan bli.
- **Endring av brannforskrift har medført kompensasjonskrav:** Troms og Skyss har avvist krav med henvisning til vesentlighetsgrensen.

6/18 Erfaringsutveksling miljøvennlige båt- og ferjeanskaffelser

- **Skyss:** Har tildelt alle kontrakter. Alle samband elektriske 1.1.2020. Noen samband har oppstart allerede- med innfasing av elektriske. Første kommer nå i februar-mars. Neste to kommer mai/juni. Er hybridferger som også kan gå på diesel også. Planlagt fullelektrisk fra 1.1.19. De neste 16 får oppstart i 2019 fullelektrisk drift. Infrastruktur er komplisert. Dialog mellom nettselskaper viktig. Hurtigbåt: DNV GI har gjort mulighetsstudie for null- og lavutslippsløsninger på bynære samband. Kleppstø velegnet for elektrifisering. Frekhaug mer egnet for hydrogen på sikt. Rapporten: <https://www.skyss.no/globalassets/strategiar-og-fagstoff/fagrapportar-og-utgreiingar/2017/mulighetstudie-for-askoysambandet-og-nordhordlandsambandet.pdf>
- **ATB:** Oppstarter på Brekstad-Valset og Flakk-Rørvik. Fylket ansvarlig for infrastruktur. Skal gjennomføre samarbeidsmøter med FK, ATB og operatør. Utbedrer kaianleggene. Mye infrastruktur som skal på plass innen 1.1.2019. Må stenge Brekstad-Valset noen perioder pga dette. Hurtigbåt: Trøndelagprosjektet er FK sitt. Kan ikke si så mye mer.
- **VD:** Det er i dag om lag 200 ferjer i landet. 64 som er inngått kontrakt/bindende vedtak i på elektrisk drift frem mot 2021, og det vil bli enda flere. I dag fylles det diesel 10.000 ganger. I 2021 skal det lades 1,5 millioner ganger. Det er kan bli mer sårbart. Det er tre ladesystemer i drift i dag og vil innen kort tid bli enda flere. Vi bør høste erfaringer med alle de ulike ladesystemene tom 2021, deretter bør vi begynne å jobbe for mer standardiserte ladeløsninger, for mer fleksibel bruk av el-ferjene. Statens vegvesen h begynt å ta mer direkte kontakt med nettselskaper selv (istedenfor å benytte konsulenter i denne kontakten) for å redusere misforståelse. Oppstart Anda-Lote i januar 2018. Ett fartøy ankommet. Ett på vei. Det er en mye mer komplisert prosess med oppstart elferjekontrakter enn tradisjonelle dieselferjekontrakter. Har innlevering på to samband på Sunnmøre snart. Har lyst ut to samband i indre Sogn med krav om elektrifiseringsgrad. Tre samband til kommer i løpet mest sannsynlig til å bli lyst ut i løpet av året. Lyste ut hydrogen utviklingskontrakt i mai 2017 på Hjelmeland-Nesvik. Tre interesserte rederier deltar nå i konkurransepregetdialog. Planlaget oppstart med hydrogendrift på sambandet høsten 2021. Godt samarbeid med DSB og Sjøfartsdirektoratet. Statens vegvesen sin analyse er at vi trenger hydrogen må til for å løse nullutslipp på enkeltstrekninger.

- **Kolumbus:** Byøyene kort kontrakt, i påvente av ny teknologi. Kontrakt på bygging av dieselhybrid på et samband. Røvær: to båter. En diesel hybrid, en som kan bli det. Drift fra 2019.
- **Møre: Statens vegvesen** sulapakken. 5 fartøy som skal på plass til to største samband. Mye kompleks på oppstart av grønne ferger. Skyss har jobbet med merverdi av infrastruktur på land. Vil gjerne lære av det. Har tildelt kontrakt Nordmøre (4 samband) med tilbud om elektrisk på 3 av 4. Romsdalsbassenget skal ut. Storfjorden har tre store samband. Spent å se hva som skjer på strømfremføring. Dialogen med nettselskapene kan styrkes. Hvor mange samband er aktuell for hydrogen? Ikke mer enn 10 sier VD. Det er ikke effektiv energibærer. Mer på hurtigbåt. Hvor tilvirkes hydrogenet? VD ikke sagt noe om det enda. Opp til operatører. Kommer enten fra elektrolyse eller reformasjon av gass. Blir trolig mer lokalprodusert elektrolyse. Flytende hydrogen trolig større anlegg.
- **Troms:** Alt går på gammel teknologi og ingen konkrete planer. Jobbes med mulighetsstudie.
- **Ruter:** Hadde nylig dialogkonferanse for bybåtene. Videooptak ligger ute. utfordringer knyttet til infrastruktur på land. Ønsker å inkludere relevante aktører på dialogkonferanser. Utsetter utlysning til sommeren. Oppstart februar 2021. Passasjerkapasitet og sitteplasser til alle er nye utfordringer. Kontrakt på 15 år – pga spesialtilpassede fartøy. Hellig deler dokumentasjon knyttet til hydrogenprosjekt med forumet
- **Sogn og Fjordane:** Liten helelektrisk ferje på anbud nå. Tror infrastruktur skal la seg løse. Hurtigbåt skal utlyses etter sammenslåingen 2020.

7/18 Erfaringsdeling dialog med Enova (orientering v/Skyss)

Presentasjon er vedlagt.

8/18 Erfaringsutveksling og videreutvikling nasjonal konkurransegrunnlagsmal

- Erfaringer meldes direkte til Edvard med kopi til KTF-sekretariat.
- VD tar initiativ til møte med referansegruppe i juni.

9/18 Gjennomføring av hurtigbåtinnkjøp?

- Bedre med få maler man kjenner til, enn for mange.
- Ikke behov for å bygge opp en ny mal, når man kan tilpasse ferjemal
- Sogn og Skyss ser på ferjemalen og ser hvilke tilpasninger som skal til.

10/18 Opsjonsprising (diskusjon)

Viktig å koordinere respons på saker knyttet til dette.

11/18 Status innføring av Autopass (presentasjon vedlagt)

- Signert kontrakt 16.1.2018
- Skal være oppstart 15.5.2018
- Fk skal involveres i større grad nå som dette er på plass.

12/18 Eventuelt (utgikk)